

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Hogyan minden vasárnap reggel
 Előfizetés ára: Egész évre 8 korona, félre 4
 korona, negyedévre 2 korona.
 Vegyes szám ára darabonként 20 fillér.

Feladványok:
DINEGYZE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Dinegrye Nándor könyvnyomdája Celdömölk-
 öre intézendők a szellemi részt illető közleménye-
 hirdetések és mindenemű pénzületek.

Husvét, föltámadás napja.

Az Isteni Üdvözítő feltámadott. Hála legyen Istennek! Alleluja!

E szép, e magasztos ünnepen lelkünkől lehámlt a szűn, amit rákent a köznapiság; és mi megisztultunk, mert szívünkbe az általosság költözött.

Lelkünk megújult és tisztult, mint maga a természet, amely újlag rügyeket hajl, bimbókat fakaszt; melegebben süt az Áldásbirtó Nap, új reményeket ébreszt az elcsüggedt emberek szívébe s új erőt önt a lankadni készülő testbe.

Nagyobb munkát való kedvvel, lankadhatatlan beállomással s a jövőbe vetett hittel fogunk a dolgunkhoz. Biz látjuk magunk előtt a fonséges természet zsendülését, föltámadását; föltámadt előtűnt a nagyszerű körkép, az üde, kecskés, az aranyos napsugár, a zöldelő fák és a sok illatos virág, a bájos márdárdal, mindmegannyi, egy-egy reménysugár, mely együttvéve megszilárdítja hitünket és bizodalunkat. Jobbaknak és nemesöbneknek érezzük magunkat; emberársainkat odaadobbak vagyunk; a kajánkodást, a csunya kenyérrigységet, a forszolkodást fölváltja a felebaráti szeretet; a gyüülöködést, az ügy-

séget meg a jólelkűség és meglegedettség.

Valami átható, sajátos érzés járja át lelkünket, hogy a természet föltámadásával az istenfő s az igazlelkű ember is újraszületik; a Mindenható a teremés koronáját, az embert is újá-teremti.

A rosszindulatú ember, aki örökösen hadilábon állott emberlétsáival, a társadalommal és az Istennel s bevalósa, hogy vétkezett, hogy bűnhődött és büneiert megvezekelt, megisztul s lefoszlik róla a szűn, ami rája tapadt.

Igen, merítsünk vigasztalást, hitet és reményt Jézusnak föltámadása ünnepe; szálljon lelkünkben a csöndes megnyugvás, ha becsületesen, vereitékes homlokunkkal dolgozunk, fáradsunk és munkánknak különösebb eredményeit nem látjuk, szilárd hittel, erős bizalommal tekintünk a jövő felé; a jó Isten előbb-utóbb megadja fáradságunk méltó és igaz jutalmát.

Ha esetleg megfélekedünk magunkról, csalódunkól és társadalomunk iránt való kötelességünknek nem teltünk eléget; ha jövevünk s jóakaróink iránt hálátlanul viseltük magunkat; akkor iparkodjunk megjavulni, még idejekorán észretérni, hogy a lejőn ne haladjunk föltartóztathatatlantul lefelé! Bizzunk

Isterben, ki igazán istápolója, pártfogója, atyja és égi ura az elcsüggedt, a hitüket-bizalmukat vesztes, embereknek!

A fonséges természetből is vigasztalást, erőt és fírtartást mehetünk, ha annak ölen kissé elmékedünk sorsunk felett.

És ott van a legnemesebb, a legszébb példája a felebaráti, a testvéri szeretetnek. Ott van az üdvözítő Jézus Krisztus, kinek föltámadása magasztos ünnepe; magunkba szállhatunk és ájtatos, buzgó, szivből fakadó imádságban köszöntjük az ég urát, aki a csüggedők, a vigasztalanok, az elhagyottak istápolója. Itt van husvét, a föltámadás szép, magasztos és kedves ünnepe, szálljunk magunkba, mordván:

Föltámadt Krisztus e napon,

Hogy az ember vigadozzon:

Alleluja, hála legyen az Istennek!

Madárhoz.

Szomorú énekel a pacsirta,
 Talán biz az én szerelmem siratja
 Né-dalát már, ne énekelj kis madár,
 Meri szívem bus, felelődni nem tud már.

Valamikor vigaszt leltam dalodban,
 Andalogva gyönyörködtem hangodban.
 De most immar gyönyörködni nem tudok,
 Elhirdősi, felejtetni akarok. K.

A nagyhét Rómában.

Írta: Verner László.

Nem kis meglekben felemelő dolog az, hogy midőn belépek Szent Péter templomának ajtaján, már ezzel a néhány lépéssel is szűnapos bucsút nyertem. VI. Sándor pápa, e nagy Borgia jóvoltából, kinek hatalmas egyénisége még ma is uralkodik nemcsak e nagy, mindeneket fölmúló Bazilikában, hanem a világ legszebb földjén, a Szent Péter templom terén is. Sőt mintha a tavaszi szellő is a Borgiak zsarnoki nagyságát dudorászná a fülembé. Hát igen. Nagy dolog az, bűnös lélekkel belépni egy csokla gyönyörűség azzal a tudattal, hogy bűnös lelkünk száz napra meg van tisztulva. De az se utolsó, hogy a római langyos március meleg napsugaraiban és épen a Szent Péter-terén megfűródhetünk. Csak a renaissance alkotott ilyen mese-dolgot. Bravante, Michel-angelo, Rafael géniusza teremtette ezt az emberi legnagyobbat. Ha képen látjuk: semmi. Tollal leírva még ke-

vésbé tájékoztat a valóságrol. Ezt látni kell! Egy hatalmas tért képzelünk el, melyen Pápa választáskor Róma egész népe ellér. És képzeljük el a három gigasz művészi fantáziájának legnagyobb alkotását, tegyük ehhez képzeletünköl még sokat és akkor talán előtűnt lehet a Szent Péter-ter, melyhez fogható nagy nem volt és nem is lesz.

Ha pedig magát a templomot végigsétáljuk, halálgi ki vagyunk fáradva. Kér, hogy nagyhéten a belépőtl jobbra levő mellékoltár Rafael híres Pieta-ja lilaszin palásttal van fedve. Általában a Golgota ábrázoló képek és feszületek a nagyhét bánatos egyházi gyászába öltöztek. Megcsodálni valók maradnak az oszlopvegeken Rafael trombitás anyalái és a pápai-momentális siremlékek, amelyek a renaissance utáni kor művészi hervadásának méla tanúsítói. A közönség vezeték a piros Backdekkerral és a Cook-vezeték porásos programjához képest valamennyien Canová-nak világhírű alkotása felé sietnek, mely a templomhajó középtáján, a pápai oltár előtt

van. X-ik Leo pápa áhítatos imája ez, nagy elődje, Szent Péter előtt és nincs ember, akár-milyen vallású is, hogy meg ne induljon a jámborság, az alázatosságnak e nagy művészi monumentuma előtt. Láttam copfos chinait, aki a meghatottságtól a szemeit törölgette. Kissé kellemetlen elmondani, de az bizonyos, hogy a mindenféle nációk sorában a lehangosabb a Szent Péter templomban is a magyar, kivált ha egyenesen a Lipót nevezett városfőrtályból csöppent Rómába. Am oly egyetemes hatása van az imádkozó pápa szobrának, hogy még ezek a hangos idegenek is megindulva, bámulattal némán adóznak s innét mintha kissé vezekelőbb érzés vinné őket az öreg bronz primitív Péter szoborhoz, melyet a konvenció jogán a többiekkel együtt lábon csökölnek és a csokos hely kopásához egy atomnyival ok is hozzájárulnak. Innét már nem hosszú séta, amikor ráakadunk a lengyel mellett a magyar gyóntató szekre, amely előtt Czaich Menyhért dr. minorita atya áll. Nagy szeretettel fogad minden magyart és olyan előzetkenységgel, amit nem lehet

Hírlapunk máj száma 10 oldalra terjed.

Kicsiny hősök.

A tavasz bujkáló lehellete végig vibrál a zizegő körök, a kopasz bokrok összeverdős ágai között. Bebüjk az anyaföld szemmel nem látható nyílásain az anyaföld testébe és megmozdítja az életet a szemmel láthatatlan élő lények miriádjában.

Látszólag a természet még alszik, csak a fák dagadó rügyei mutatják, hogy megindult a teremtés élete. Ez mutatja, hogy talpunk alatt létezik, hatalmas, nagyszerű munka folyik, hogy a termőföld minden gyűszűnyi részében lüktet az élet, hogy lassanként megmozdítsa a termő föld felett levő levegő réteget is és megkezdje bámulatos működését a növény levélete.

A tavasz lehellete először a legegyszerűbb, szemmel nem látható élő lényeket kelti életre. Hihetetlen gyorsan szaporodnak s betöltik nemcsak a föld felszínét, hanem a levegőt is. És szabadon, buján garázdálkodhatnak a tavasz eme — az emberre sokszor nagyon kellemetlen, félelmes, sőt sokszor veszedelmes — vendégei. Ellenségtől még most nincs mit tartaniuk. A fáknak-füveknek oxigént ontó, száraz lehellete elől nem kell még menekülniük. Nem hozza az még rájuk a biztos halált. A nyirkos, páratelt levegőben vigan ficánkolnak, lepik el a föld színét és rajzanak, keresve az alkalmat, meg a helyet, hogy még jobban virulhassanak, szaporodhassanak.

Egyik-másik faj egyenesen az emberre vadászik és kitűnő szimatjuk van: megérik messziről, ahol egy köhögő tördő, egy áthűlt test van. Rohannak hozzá, mint a mágnesvashoz a vasporszemek. Az nekik kedves hely. Ott rögtön tanyát ütnek s úgy megerősödnek, meghatalmasodnak, hogy a legegészségesebb szervezetbe is játszva furakodnak át, a szervezet rombolását, pusztítását, sőt sokszor vesztét is okozva.

Vigyázz, ha a tavasz bujkáló lehellete végig vibrál a zizegő körök között...

A hálószobában egész éjjel ég a lámpa. A gyerekeket sorra vette a ragadós kór. Napról-napra a lázban égő szemek, az epedő kicserepedett ajkak mintha vádolói volnának a kezdődő, ibolyafakasztó tavasznak...

Egy csokor ibolya terjeszti illatát a szobában. Ott van az égő lámpa mellett az.

éjjeli szekrényen. A kis-beteg föl-fölnéz. Kinyújtja kezét s szeretettel simogatja meg kedves virágját, a kis ibolyacsokrot, amit ő még saját kezével szedett a bokrok alján. És mosolyog rá édesen...

Majd ha ő megint ibolyacsokrot szedhet! Csak nem alhatik el a hálószoba lámpája!

Most a legkisebb gyerek fekszik. Nincs másfél éves. Őt sem kiméli a ragadós kór. Aludna, de nem tud. Feküdné, de fáj bele minden porcikája. Ülne, de gyenge hozzá. Szédül. Lázában dobálja magát. Lázálmából föl-föltreppen. Aztán fölül s a vizes pohár után nyúl. De egy-két korty után keservesen hártja el magától. Lefekszik. És oly panaszosan néz.

Aztán megint újra kezdi a gyötrelmeket. Kinos fetregésében végre is hangos, keserves sirásba tör ki.

Megszólalok:

„Nézd csak, pici fiam! A mama most csucsult el. Nézd, alszik. Addig rád vigyázott. Hát ne sirj, mert fölbred. Csucsulj szépen te is, ró sirj!”

És a kis betegnek a kórtól eltorzult arca elsimul. Szépen lehajtja a fejét a vankorra és fekszik csendesen, nyugodtan...

Azt mondja egy nagyon régi mondás: az a legnagyobb hős, aki önmagát győzi le. Hát akkor az micsoda, aki korát is legyőzi? Sztróky Lajos.

Husvét hajnalán.

Zengjen ma hangos hálaének
A mindenség nagy Istenének!
Ünneplő lelkünk, égbe szállva,
Olvadjon össze hő imába,
A Golgotának nagy halottja
Föltámadott, föltámadott.

Oh, ember, ébredj! Ime öröme kelve,
Az égi hir harmatja hull szivedre.
Már Gihon ég a szent öröm tüzeiben.
S arany-mosolygás árad szét az égen.
A szellő is vidáman szerzte szállván,
E nagy, e szent örömhirt hordja szárnyán;
Föltámadott, föltámadott!

S susogva a szellő, hogy átmeny a tájon
Köny csillog utánna ezernyi fűszálon.
Érinti az erdőt: s lombját az olajfa
Megrezgeti vigan s bólintva lehajtja...
Áldott legyen a szó, mit a szellő mondott!
— Zizegve beszélnek egymásnak a lombok:
Föltámadott, föltámadott.

De ah, amott, zöld selymén a mezőnek,
Galileának özvegy-női jönnek.
Kezükbe balzsam, sok-jó illatu,
Szemükbe némán ott virraszt a bu.
— Te-néma bánat, nyílt öröme változz!
S győzelmi dalként szálj az ég Urához:
Föltámadott, föltámadott!

... Föltámadott! e szó legyen minékünk:
Örömben, buban, biztatónk, vezérünk!
Készirt, a tenger vész-zilálta habján,
Első imádság gyöngye gyermek ajkán,
Hirdesse ezt külön arcok vonása,
Haló szívek utolsó dobbanása;
Föltámadott, föltámadott!

Szabolcska Mihály.

elfeledni soha, segíti az embert ahhoz, hogy a Sixtina-kápolnában a feltámadási pápai misén jegyet kaphassunk és ugyancsak egy pápai kihallgatásra is jussunk legyen. Ez pedig nagy sor épen a nagyhéten, amikor az öt világrész minden tájáról idegenek özönlik el Rómát és a pápának minden órája be van osztva.

Ha az ember a Tiberis partjára áll és onnan nézi különösen husvét hétfőjétől a kihallgatásra siető idegeneket, meg kell állapítania, hogy a francia nemzet a legvallásosabb és asszonyai a legszebbek. A pápai fogadtatás etikettje — a fejedelmi. Borgiák és Mediciék dolgoztak. S azokon X-ik Leó óta változás nem esett. A pápai Zuávok ma is olyan gunyába öltözködnek, ahogy azt Rafael előírta. A fehér fátöl, fekete ruha és fekete keztyű viselese hölgyeknek a pápai audencián ma is kötelező. Az bizonyos, hogy soha annyi szép nőt nem láttam, mint akkor, mikor a franciák fogadtatása volt soron és százával robotak előttem a pompás fogatok, benne fehér fátölös anyák, leányok és nagyanyák. Mintha Franciaország a legszebbjét bocsátotta volna

el erre a kivételes utra. Mint másként festett az angol, mely fogadtatásban egy nappal megelőzte ugyan a franciákat, de egy világgal marad el bájban a franciától. Amaz csupa derű, poézis, az életnek izai tavaszi örmere; emez a késő ősznek melankóliája és bágyadt komolysága. A Vatikánba ezek több méltóságot visznek, amazok több gráciát.

De hát miért megy az öt világrészből a jámbor és kíváncsi idegen Rómába? Csak nem azokért az egyhangu, bánatos ceremóniáért, amelyek nagyhétől kezdve megindulnak és tartanak vasárnap hajnalig. Mert Rómában sokkal később támad fel a Jézus, mint nálunk. Nálunk a Jézus feltámadása éghajlati okból nagyszombat délutánján történik egy külön pápai bréve alapján.

Ez az eltérés a katolikus vallás koncessziói egyikét mutatja, azt hogyan alkalmazkodik ha nem dogmatikus alapelvekről van szó, faji, égalji és egyéb viszonyokhoz. Nos, hát a nagyhéten a végnélküli lamentációk közepette egyéb érzésünk nem lesz Szent Péter templomában, mint a bánat, csüggedés és a végnélküli elszomorodás. Az új pápa, a

hires Palaesztra miséit törölte. Most az ő Gregoríanusból élénk tájrák és pedig kelleténél nagyobb adagban az őskereszténységnek kategombok közt született egyhangu szolozsmájá. A pápai ehoris csupa férfiakból áll és elsem tudjuk képzelni, hogy néhány vékony, tífókába behuzható beteg női hang honnan ered? A Szent Péter-tér előtt vásárolt kis széken addig ágaskodunk, addig könyöklünk, amíg csak meg nem látjuk a líhába öltözött pápai chorus tagjait, és majdnem hihetetlenül csóváljuk a fejünket, amikor megtudjuk, hogy a cérvanékony beteg női hang egy pocakos, teljesen ősz, olasz bácsiból tör fel a kupola felé, akit nem tesz rekedtté a nagyhétnek végnélküli, olykor a sötét estébe benyúló lamentáció sokasága. Bármilyen profán dolog is elmondani, de biz ezért a kórusért kár volt a messze utat tenni. Ugy véljük, hogy ha a bécsi biboros nem tiltakozik annak idején Rampolla pápasága ellen, legalább husvétkor felhangzanék ebben a csodatemplomban a zenés himnus, mely mindenkit a magasság felé emelne. Míg ez az egyhangu, vontatott Gregoríanus ének letapaszt mindenkit a földre és elszomorítja a szívet.

Míg emberek lesznek ezen a földön, akiknek kételygő lelkéből a hit nem veszett ki egészen: a husvét feltámadási ünnepe mindenkor melyen meg fogja indítani. Miért? Mert az a lelkivilágunk, melynek a hit a fundamentuma, hisz az igazság győzelmében. És a világtörténetnek legfelségesebben tanító eseménye, hogy az igazság a koporsóból is kitör és eget kér. Ezt a felséges eseményt az Istenember a mai szép ünnepén példázta. Követ hengerítettek a koporsójára, öröket állítottak melléje, — hasztalan. Az igazság kitört sirjából, mert az igazságot nem lehet megölni. A husvét ezt simbolizálja. Boldogok azok, akik a nagyhat minden áhitatának hívő hittel részesei voltak, ám azok sincsenek elveszve, akiknek a husvét simboluma jut csupán enyhületül ebben a minden tekintélyt, minden tiszta emberi érzelmét gunyoló hitetlen korban, melyben mihaszna, ránk rakódik a szkepszis sötét vigasztalan érzelme.

Kietlenebb, cinikusabb, önmagát és másokat: mardosó lelket, amilyen Voltaire volt, még nem szült édes anyja és ez a gonosz nagy elme, akinek az egyházzal az volt jelszava: »Irsd a gyalázatot«. — tisztultabb lelkivilágban élettapasztalatban megerősödve, így javította ki magát: »Ha a vallást nem találták volna még ki nekünk jarisensenistáknak kellene kitalálni.« Nagyon cinikus, nagyon lelketlen, tulajdonosan meghiggadt bölcsesség, de ebben a hitetlen korban is bátran elfo-

Akinek kevés a szaz napi bucsu, amelyet bunei könnyebb hordozására azzal szerzett meg, hogy belépett a Szent Péter templomba, az nagyesőtörtök délutánjától kezdve még egy felesztendő bucsura valót szerezhet. Ezt a felesztendő bucsut a magam reszeről úgy szerztem meg, hogy odaállottam a tömeg közé és vártam, hogy mi lesz velem? Azt láttam, hogy trónusáról egy főpap (később tudtam meg, hogy Rampolla bíboros volt) egy hosszú nádpáccal minden elébe térdplőnek a fejére ut. Feleségem és leányom vették először a féléves bucsut és elég jól jártak, mert a nádpálca szalmakalapjukat érte. Ellenben jaj volt az én kopasz fejemnek. Ugy látszik Rampolla megtapasztalta bennem a vén, a büdös újságíró és olyt suhintott a nádpálcajával, hogy még másnap is sajgottam belé. Na, de féléves bucsut szerezni az se utolsó dolog. És bucsu után a Via-Unterton végigsétálni és látni az izgkony talianokat, az meg éppen olyan dolog, hogy nagyon el kell ennek a cudar életnek jasítani, hogy élünk végeig elfelejthessük.

nosz ember az, aki a maga »intellitrel« öres lelkével megháborgatja azoknak a boldogoknak tiszta lelkivilágát, — akik hisznek. Oh, hagyjátok, hadd tisztelje Istenét mindenki úgy, ahogy tetszik neki, mondotta Nagy Frigyes, ezt a mondást talán a vallási közöny értelmellen divatában így módosítaná: »Hagyjátok a hívőket, hadd emeljék föl lelküket e sivár hétköznap porából.«

Hozsánna! A nép akkor volt nagyobb, amikor ünnepelte a Názáretit, akinek azociális tanainál fenségesebbet sem előtte, sem utána nem hirdettek. A szegények felemelője, a minden embernek egyenlősítése Krisztusi eszme s ne higgyétek, hogy a megtámadt dogmákat védőknek szük látóköre emelte őt keresztre: az ő kereszthalála valóban az emberiség megváltása, a kasztokból és rabszolgaságból. Egyenesen azt hirdette, hogy minden ember egyenlő az Isten előtt; a történelm második fontos eseménye a francia forradalom, csak a polgári viszonylatban terjesztette ki ezt a keresztény tant, midőn kimondotta: »minden ember egyenlő a törvény előtt.«

Megszólalnak az elnőmult harangok. És hirdetik: az Ige él. Az igazságot megölni nem lehet. Azért mindenkik az igazságot hirdetik, legyen nektek erősségtek, hogy eszmétek nem feszíthető meg. Kikel sirjából is és az egekre kiáll.

A husvét ünnepe tisztítson meg mindenkit. Boldog ember, kinek a hite ép és rendületlen a husvét igazságában. De a hit malasztja mindenkire kiterjed, aki a husvét szép ünnepének nagy eszmei tartalmát, Krisztusi fonségét átérzeni akarja.

Ebben a zsendülő tavaszban minden azt mutatja: van feltámadás. Az eszmék forrongásában: hogy az igazság nem halt meg, él. Hiába hengeritenek követ a sirra, hová elföldelni vélik.

Ejjele.

— Imrus verseiből.

Halálosan csendes, fekete, sötét éj . . .
Szobámra bus fátyolt terít a némaság,
A falakon képek, mind szomorú képek
Oly eleven mégis a kihalt kis világ.

Olyan komor, ijesztően szótlan minden,
Csak szívemnek hallazik dobogása,
S a hideg szélnek vultul sikongása
Kacag bele rémösen az éjszakába . . .

A munkáskertek

**A munkásság és a kerlészkedés. —
Közélelmezés és drágaság.**

Egymásután érkeznek moslanábau olyan hírek a vidéki — gyáriparral és kereskedelemmel rendelkező — gyorsan virágzó városokból, amelyek munkásházak létesítésére vonatkoznak. Nap-nap után szaporodik azoknak a városoknak a száma, ahol elhatározzák a munkásházak építését és a munkáskertek létesítését, csatlakozva ahhoz a nagy horderejű és jelentőségteljes mozgalomhoz, amely országsterre megindult a gyáripari munkástömegeknek a városokból való kitelepitésére.

Szervezetlen, mindennemű irányítástól és középponti vezéstől mentes akció ez a hatalmas és rendkívül fontos mozgalom, amely az adott viszonyok terméke, a mai gazdasági szituáció szükségzerű hozadéka. Az első pillanatban úgy tűnik, mintha minden egyes város határozata, mely a munkásházak megvalósítását célozza, minden külső hatástól mentes, független és helyi termék volna és csak akkor, amikor felülnezetben, a mai gazdasági állapot bírálása közben, vesszük e határozatokat megfigyelés alá, találjuk meg azokat a kapcsolatok, amelyek valamennyiüket — egybefűzik, hogy egy nagyszabású mozgalomba tömörítve, rámutassanak arra az utra, amely a jelenlegi közélelmezési válságból kivezethet a drágaság időleges megoldása felé.

Iparunk és kereskedelmünk fellendülése tudvalevőleg magával hozta a társadalom átalakulását. A városi gyáripari élet felszívta a mezőgazdasági munkás-milliók jelentős részét — a falvak lakosságát betेरelte a kövezett utcák világába. A mezőgazdasági termelés szolgálatában állott erőtlőmeg megesapant és az a munkásmennyiség, — amelynek a városba való bevonulása által ez a csökkenés bekövetkezett, jellegzet változtatott: *fogyasztó lett.*

A közélelmezési válság ezen a ponton veszi kezdetét. A fogyasztó-társadalom hirtelen megnövekedett és szaporodott, ezzel szemben a mezőgazdasági termelés — amelyen a nagy fogyasztótömeg élelmezése alapszik, — megmaradt a maga régi korlátai között. Statisztikai adatok igazolják, hogy a mezőgazdasági termelés stagnál és hogy a föld élelmezési árucikkéket szolgáltató hozadékának emelkedése *aránylatlanul kisebb* maradt esztendőkon keresztül a városi — immár polgári — lakosság igényeinek, szükáglételeinek megnövekedésével — szemben.

A falusi lakosság életbarendezése fölöttébb egyszerű és egyhangu. Az igények, a szükáglételek alig emelkednek, egy és ugyanazon keretben lépnek fel generációkon át. Az a falusi

lakosság azonban, amely szakított a foglalkozásával és a földjével és kenyereit a városok falai között, a gépek zakatolása közepette lelte fel: — ez a gyáripari munkásság új igényekre ébredt a polgárság levegőjében, amelyek új szükségletek kielégítésére vezettek.

Nem termeltünk többet: — de egyre erőszakosabban, egyre harcosabb időben léptünk fel követéseinkkel — mint fogyasztók a termeléssel szemben. Az élelmezés piacán óriási kavargás támadt: a kínálat egyforma maradt, sőt ellanyhuló irányt követett, míg a kereslet táborában kiütött a kenyérharc és a kínálat társadalmi által felezőgált eleségekből való részesezés miatt keserves küzdelmek keletkeztek és váltak hosszabbá, mindig hevesebbé, izgatóbbá, véresebbé.

Ma pedig, amikor ezek a küzdelmek elérték a tetőpontot, amikor elforgatták a városi életet, szembesítették az embert az emberrel, kérelhetetlen harcba sodorták a lakosságot, hogy az erősebb eltiporja a gyengébbet, — és a közlélezés világában mégis az árak emelkedése, a drágaságra vezettek: megkezdődött az akció hogy a kínálat mennyisége is arra a magaslatra emelkedjék, mint amilyenre a fogyasztók kereslete nőtt a társadalom e hírtelen átalakulása nyomán.

»Többet termelni!« — ez a jelszó tölti be a levegőt. És mialatt kezdetet vesz a hivatalos és társadalmi tevékenység a többtermelés megvalósítása céljából, mialatt kísérletezések folynak a mezőgazdasági termelés fokozása érdekében: — azalatt az adott és egyre mérgesedő viszonyok kényszerítő hatása alatt akaratlanul és mégis akarva, helyenként és mégis közös eredettel megkezdődik a munkásházák építése és a munkásházák létesítése.

Mi ennek lényege? Visszavezetni a városhoz ösztönölt és gyáripari munkássá vedlett — fogyasztóvá átalakult — falusi társadalmat a *termeléshez*; kitélepitni a városból a gyáripari munkásságot, életét visszaláncolni a földhöz, egy új értelemben, egy új és egészségesebb irányban a kulturigények és a szükségletek ébrentartása és a városi jelleg uralma alatt. A munkások a városon kívül találják meg a maguk otthonát és lakását; — azaz a városban a lakosok piacán helyreáll a kínálat és kereslet eredeti rendje; a munkások a városon kívül, a maguk kis földjén, kertjében keresik és találják meg élelmezési szükségleteikkel; azaz, a városban az élelmezési szükségletek piacán, megcsappan a kereslet túlelkedő tábora és a termékek szolgáltatása arányt talál a termékek kivételével, fogyasztásával.

Ezenkívül pedig: a munkás családjá, mialatt a család a városban kenyereit keresi, beilleszkedik a termelés rendjébe és tökélyre tesz szert azon a téren, amelynek kultiválása *elsőrendű*

országos érdek: a kertészkedés terén. Több termelést hív életre, amely mialatt számára jövedelem-gyarapodást és könnyebb, egyre javulóbb életet biztosít, felemelheti a kínálatot és közrejátszhatik az export-politikában, amelyet követni — passzív helyzetünk miatt —

Ime: a hatalmas és nagyszerű perspektíva, amely megnyílik előttünk, látásra a munkásházák szaporodásának, hallatára oly határozatoknak, amelyek a munkásházák létesítésére irányulnak.

Óriási mozgalom, beláthatatlan fontosságú akció ez, amely minden szervezés és minden irányítás nélkül és egyre hangosabb és erősebb lesz és egyre több reményre jogosít azoknak az álmoknak a megvalósítására, amelyek bennünk élnek és a jólét bekövetkezésével biztatnak.

Bizony László.

H I R E K.

Kedves olvasóinknak kellemes és boldog ünneplést kívánunk.

A husvétreggeli minden zivékert öröme gerjesztett, és a hajdani szokás szerint, tehát a régi korban, hajnalban a püspök az oltárhoz lépett és a többi papok a jelenlévőkkel együtt hozzá menvén, megajlélt, mondván: »Krisztus föltámadt!« Aztán az egész gyülekezet énekel: »Krisztus föltámadt halálából és szentjeit élettel ajándékozta meg.« Berekesztéstől meg a husvét utáni vasárnapot is ide toltottak. Tamás apostol meggyőződésének ünneplésére Krisztus megjelenése által (görögül: Epifania). Husvét-vigília idejében sokan megkeresztelkedtek s ezek aztán e tájban mint új levek a gyülekezetbe főlvétettek. Hajdan tehát a husvét ünneplése tizenegy napot foglalt magában; de 808-ban a maiinzi egyházgyűlés azt határozta, hogy a husvét hetéből csak négy nap ünnepléssé meg szorosan, más napokon pedig dolgozni szabad legyen. A konstanci zsinat (1091) csak három napi ünneplésről akart tudni, most pedig csak két napot ünneplünk meg szorosan. A magyar népek mindig, évszázadok óta, kedves ünnepe volt a husvét s még azok is tisztelték a keresztény egyház gyönyörűben szép és magasatos szertartásait, akik nem a keresztény hitet vallják, de egy üzemzetben élnek a keresztényekkel és együtt, egyetértve, jó és balsorsban küzdenek a magyar nemzet boldogságáért.

Nagyhét. A kath. egyház egyik legfontosabbabb ünnepe a husvétünnep, melynek a legmeghatóbb része a nagyhét. Virágvasárnapon a barkaszentelést és ünnepi misét Bán János plébános végezte; a passiót a kath. legényegylet tagjai énekeltek. Nagycsütörtökön a szertartásokat Hollói Rupert apát végezte, míg a nagypenteki szertartásokat Rácz Endre prior tartotta segédlettel, míg a sz. beszédet Hollói Rupert apát; a nagyszombati tűz. keresztvizesztelést Bán János plébános tartotta, este pedig a feltámadási szertartást fényes segédlettel Hollói Rupert apát tartotta; ugyancsak ő tartja ma az ünnepi nagymisét is.

Személyi hír. Dr. Tauber Sándor szombathelyi theologiai tanár mult héten szerdán Pinter József szerkesztővel városunkban időzött a május 23 án tartandó eucharisztikus kongresszus előkészítése céljából.

Elhalasztott népszavetségi gyűlés. A husvét hétfőre hirdetett kath. népszavetségi népgyűlést a közbejött akadályok miatt a vezetőség *pünkösd hétfőre* halasztotta el.

As új évmegyed elején főlhívjuk a f. olvasóközönségnek szives figyelmét hirdapunkra, kérvén, hogy arra előfizetni, illetőleg azt pártolni és terjeszteni méltóztassék. Egyuttal lapunk hírdetésének figyelmberővel is kérjük.

Tűzoltóság. Vasvármegye tűzoltószavetsége mult szerdán délután Szombathelyen a varmegyházán, Ajkay Zoltán ügyvezető alelnök vezetése mellett választmányi ülést tartott, melyen a tuzrendeszei az első évmegyedi működésükről számoltak be.

Esküvő. Nemeth Lajos szolgabirosgyi hivatalnok holnap tartja egybekelését özvegy Keresztes Péterne kedves leányával Arankával a dömölki ev. templomban.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Berta József csehdömölki járásbírósgyi irnokat az erzsébetfalvai járásbírósgyhoz helyezte át.

Házasság. Linaer Ernő helybeli máv. mozdonyvezető jegyvaltott Mészáros Mariaká urleánnyal Keményespállán.

Adomány a Japán-park céljaira. Negy koronáról van csak szó, melynek nem akad gazdája. Azaz ugy történt a dolog, hogy az öbérzetes és gavallér felek egyike sem akarta zsebrevágni, így hát a Japán-park céljaira szolgáltattott be. Nem került rossz helyre.

Alakuló gyűlés. A Csehdömölki Spmt Egyesület f. hó 14-én délután 5 órakor tartja a Griff szálló nagytermében alakuló közgyűlést, melyen a tagoknak és érdeklődőknek mielőtt nagyobb számban való megjelenésért kéri az előkészítő bizottság.

Nyugalomba vonuló jegyző. Benró István janosházai jegyző, aki 1865. óta áll a közigazgatás szolgálatában, most nyugalomba vonul. Nyugdíjaztatása iránti kérvényét a napokban nyújtotta be a helybeli szolgabirosg utján.

Házasság. Dénes Zsigmond szolnoki főltőházi főnök vasárnap délelőtt 9 órakor kötött házasságot a budapesti I. kerületi anyakönyvi hivatalban Zoltán Gizellával, Zoltán Elek szombathelyi fakereskedő leányával.

A Vasutas Szövetség csehdömölki kerülete f. évi március 25-én tartotta meg évi közgyűlést saját »Oithona« helységben. Alelnökké Gandalovits János mérnököt, másodalelnökké Kárász József főkalauzt, titkárak az eddigi helyettes titkárt Keresztassy András irudakezelőt, jegyzővé Völczl József állomás-felügyelőt, másodkönyvtárossá Baranyai Gyustáv távirászt választották meg egyhangulag. Az országos nagygyűlésre megbízottakkal Kelemen Tivadar kerületi elnökön kívül Dancs Károly kocsimester és Marosi József kalauz lettek kijelölve. A vasutas árvaháznak Köszeg városában leendő felépítését a gyűlés helyszőlőg örömmel vette tudomásul. A terjedelmes titkár jelentésből kitűnt, hogy a kerület a mult évben 781 koronát juttatott jöteköny cérra. Ezen összeg nagysága hangosan hirdetett azt, hogy a kerület vezetősége hivatásának magaslatán áll s hogy a városi közönség jóindulatára, pártfogására méltó.

Nemcsak élelmiszert és italokat hamisítanak, hanem már mindent! Még evangéliumot is! Pierpont Morgan amerikai milliárdos nemrég két millió koronáért kopt evangélium irásokat vett, amelyeket Felső-Egyiptomban ástak ki. (A keresztény koptok ott laknak.) Rómából most azt jelentik, hogy egy tudós kopt szerzetes kijelentette, hogy az irás mind hamisítvány. Egészségére válják Morgan bácsi milliárdosnak, neki a két millió csak bakatell, de a mi gyomrunk faj, ha kutyazsíros vörös virsilit kapunk husz fillérért.

Egy fiatal asszony egy történetet mondott kis leányának, amelyben előfordult ez a szó: szerelem.

— Mama, mi az a szerelem?

A fiatal asszony nem talált hirtelen más meghatározást, mint ezt:

— A szerelem egy olyan dolog, ami jön és megy.

— Hát akkor — kérdi a kis leány — ez a hadnagy bácsi, aki az ablak alatt jön-megy: szerelem?

— És a mama az ajkába harapott.

— Papa! mikor te elalszol, behunyod a tyukzemeidet is?

Sziapadi tréfa. A legapróbb vidéki színtársulatokról ezer meg ezer adoma jár szájról-szajra. Ilyen az alábbi történet is, mely azonban — mint az utóbbi napokban hozzánk bevonult társulat egyik vigkedvű alakja mesélte — valósággal megtörtént egyik vidéki város azinpadán.

Az „Elvált asszony“-t adták. A II-ik felvonás nagy kettősénél a primadonna észrevette, hogy a baritonistának az egyik rossz karszékből végighasadt a nadrágja. A közönség is már-már észrevette a dologt és mulatott rajta.

A primadonna erre, hogy figyelmeztesse partnerét, így dalolta a kettőst, önkényesen megváltoztatott, rögtönzött szöveggel:

Kárel, édes, Kárel drága
Elszakadt az ön nadrágja.

Kárel meghökken a rögtönzés hallatára. Majd hidegvérrel megörfizve, így válaszolt:

Gonda drága, Gonda édes,
Mondja, miféle beszéd ez?

A primadonnát bántotta, hogy a baritonista nem veszi komolyan a dolgot. Hogy nem sikerült a figyelmét az elszakadt nadrágra felhívni, tehát így folytatta:

Kárel édes, nem hazudtam.
A nadrágján tényleg lyuk van.

A baritonista erre már csakugyan végig nézett magán és elhűlve konstataulta a folytonosság hiányát. No de sebjaj. A fő a hideg vér. Tovább folytatta ő is:

Édes Gonda, drága Gonda,
Mire nincsen önnek gondja?

A közönség azt hitte, hogy az egész nadrág elszakítási jelenet benne van a darabban. Ezért tomboltak a lelkesedéstől és nyolcszor ismételték el a jelenetet.

A direktió azonban nem vette ilyen tréfásan a dolgot és a rendező színházi törvényszék elé állította a rögtönző partnereket s a szigorú kollégák el is itélték őket 10—10 korona büntetésre.

A dologban az a legnagyobb, hogy a közönség azóta az „Elvált asszony“-előadásán egyenesen megköveteli a nadrágszakítási jelenetet, melyen első ízben olyan jól mulatott.

CSARNOK.

Husvétkor.

Ragyogó napfény, csillog a fákon.
Ezüstszin harmat rezg a virágon.
Tavaszi szellő lágy libegéssel,
Játszik ujjongó gyermek sereggel,
Vigkacagásuk vidám zajától,
Szívökből jövő hangos boldogságtól.
Zajos a mező, a rét:
Dicsőség neked husvét!

Pirostjások szállnak a légbé,
Fiuk-lányoknak nagy öröme.
Remegve várják, pottyán-e már:
Vajjon kincstükre milyen vég vár?
Széttörök-e vagy ép marad?
Itt a kritikus pillanat.
Közülük csak egy törött el szét.
Dicsőség neked husvét!

Mind nagyobb árnyak, szállnak-a rétre,
Gyermekek feltekintnek az égre.
Szomorú szívvél, buskacagással
Indulnak haza ki-ki párjával.
Leszállt az égről a ragyogónap,
Mily hamar mullott el ez a szépnap.
Csendes lett a mező, a rét:
Dicsőség neked husvét!

Berger

A husvétii locsolkodás.

A mi egészséges magyar népünk még mindig úgy csinálja ezt a sok kacajra, jó kedvre fakasztó népszokást, ahogy Püncius Pilátus elkezdte. Mert nyilvánvaló, hogy a husvétii locsolkodás szokását Püncius Pilátus indította meg, aki bírói pálcát tört az Istenember által, de aki csak a vakszendelmű irástudókra hagyta, hogy beteljék a jóvendülés, maga pedig nem akarván erkölcsi felelősséget vállalni: most a kezeit.

Igy esett az:

A kíváncsiság Éva asszonnyal született. Mikor tehát híre futott Jeruzsálemben, hogy a kálvária kőszirtójából kikelt az, aki nem volt a világból való. — elhengeredett a kő a koporsóról és fényzőn lenyöpette kilépett belőle a Megváltó. — a csodahír nagy kíváncsiságot keltett. Mi igaz belőle? Csak kőszirt beszéd-e az? Elvégre azok az együgyű jeruzsálemi asszonyok mint tudtak abból hogy a Megváltónak az ige hirdetéséét kellett meghalnia és az örök büntől kellett megváltania az emberiséget. Hogy érthessék őt meg azt a földöntúli hatalmat, mely a halál után életet ad, mely sírokat nyit és káprázató fényben jelenik meg, azt a hatalmat, mely koporsóból kitör és eget kér, mert ő az Igazság?

Mikor tehát híre ment, hogy a keresztrefeszített Jézus halottaiból föltámadt, a jeruzsálemi asszonyhad hihetetlen csodálkozása kerekedett fölül és vele a kíváncsiság. Már hajnal derengésére csapatosan előzőnlötték a jeruzsálemi római követségi épületet, ahol Pilátus lakott. Pilátus a nagy zsinatra ébredt föl, amit kívülről a kapu előtt az asszonyhad támasztott.

— Micsoda láрма ez? riadt föl.

Mikor aztán fölvilágosították, micsoda hírt hoztak és miben akarnának az asszonyok megbizonyosodni, Pilátus parancsot adott szolgáltnak:

— Zavarjátok el az asszonynépet a kapu alól.

A római légiónak házi rendet végső parancsnoka pedig tréfás legény lehetett. Mi üzné el legjobban összerévődött asszonysereget? Mi más, mint egy csöber hideg víz. És ezzel a nyakuk közé zudított vagy egy csöberrel, amire az asszonyok olyik esuronvizesen, de valamennyien akkor hevenyészve még aszárnybb zsinatot csapva, szétrebbentek. És ezzel a husvétii locsolkodás népszokása kezdetet vette. Bizonyosan megőrizte a szájhagyomány, hogy már az első keresztények éltek ezzel a szokással. Ez aztán idők során sok változaton ment keresztül, és elvezetett a rózsavízig. De bizony ma is az igazi és a jókedv terjesztője, mikor előnléle praktikával és örvvel, mikor nem is látja, mikor nem is várja, a kéznél levő locsoló száján kiömlő a víz s megriadt hangon szortolódó panasz hangzik föl érte. De nem kell azt és nem lehet azt komolyan venni. Nem viasi el azt senki szárazon. És erre illik az a magyar példaszó: ma nekem, holnap neked. Sok helyen az is divik, hogy a gémmetuk élő viziek a fehérsépet és a kut hideg vizéből vederszám leöntik. Ez egy kicsit több a kallatásnál és nagyon sok áldozatot követelt. Amilyen nyeglelégiének tartom, ha egészséges magyar ember szagos vizekkel öntözködik, — ép olyan vad, nyers dolog az is, amikor kut elebe vonszolják a szegény áldozatot. És aminő különös tempója van most április komának, bizony a hideg fürdő olyan ágybaldöntőre is válhat, hogy-gyász fakad utána. Mint minden dologban, ebben is az arany közép út a legjobb.

Egyébként az öntözködés, hogy a férfi a nőt, és megfordítva a nő a férfit hideg vízzel leönti és aztán jó egészséget kíván, már az inditottnál jóval előbb meg volt, míg a keresztények a jeruzsálemi asszonyokra való emlékezés gyanánt fölkapták. Az inusok szerint a víz egészséges, a termékenység jelképe és akik az inus hideg vízzel leönt, azt kitünteti, mert szívéből a legjobb jót kívánja népe.

Hogy a kereszténység éppen husvétkor locsolkodik, azt csak abból lehet kimagyarázni, hogy Pilátus nagyon felboszankodott a zsinatoló asszonyokon. És előg volt a kereszténység első fordulatán szokásba hozni, sok századi és sok locsolkodó nép nem is tudja, hűségesen utána cselekszi, ezt a különben — ha kellő határok között mozog — ártatlan népszokást. (V. L.)

Hirdetéseket jutányos

áron felvesz a

KIADÓHIVATAL.

Elhunyt postamesterő. Ozv. udvardi Csorna Ferencné szül. szentmihályi Horváth Ilona uróné, osztrácyasszonyfai postamesterő március hó 30-án jobblétre szenderült. A tisztes kort előt érő hat gyermeke, unokái és szelencőri rokonsága gyászolja. Hűt teteme Gárdonyban, az ottani sírköribe helyzetett örök nyugalomra.

A miniszter segítsége. A földmivélelésügyi miniszter a kemenespálfi urbéreszek közlegelőjének javítására 120 korona államsegítséget engedélyezett.

Halálhíradás. Sulyos csapat mért a végzet Zongor Zsuzsanna nagysimonyi földbirtokosnőre; nevelt fia, Zongor József f. hó 2-án életének 30-ik, boldog házasságának 3-ik évében elhunyt. A megboldogultnak temetése f. hó 4-én ment vége az egész község mély részvételével mellett. Vele együtt sirba szállt a jószívű anyja és siránkozó hitves legszébb reménye.

A cimbalmos árvának köszönete. Egy kedves kis levelet kapott a héten szerkesztőségünk. Gyermekírás, kuszált betűkkel s csak nehezen volt olvasható, de annál inkább szívesreható tartalommal. Arrakér benne néhai Boros cimbalmos kis leánykája, hogy adjuk tudtára az ő jövevényeknek, nevezetesen Németh Markus urnak, Takács Györgyné és Dátán Sándorné uróknak, hogy mily halatelt szívvel viseltetnek és éreznek ők, a kis nevelőlenek iránt, akik könyörölni tudnak az ő beteges, szegény, sok árvával nélkülöző édesanyjukon és havonként juttatnak számukra némi kis segélyt. Megtettük az árvák kívánságát, tolmácsoltuk kis szívük ezredimét, hadd olvassák a család jövevénye talán elhat szavuk más jó sorsban levők füleithez is, azokéhoz akik eddig nem tudták, vagy nem akartak tudni, hogy önhibájukon kívül mint nyomorog egy tehetetlen özeget asszony őt apró, kegyéért eső gyermekekkel nyakában.

Kabátlopás. Makranczy József járási orvos lakásába folyó hó 2-án egy ismeretlen egyen hatolt be és az előszoba fogásról ellopta a tulajdonos tavaszi kabátját.

Munkásházának átadása. A Bibán épített munkásházák átadása f. hó 4-én ment vége, vagis boldog tulajdonosok akkor vették át az épületet.

Zariat alól feloldott község. Duka község az elterjedt járvány miatt zariat alatt állott. Mint értesülünk, az alispán a zariat alól most feloldotta a községet.

Fákunk gondozása. A héten dühöngött szélvihar vesszőként ingatta és hajtogatta a házak előtt levő fiatal fákat, már t. i. azokat, melyeket a hazatulajdonosok nem gondoznak. Jó volna, ha a városi hatóság felszólítaná az ilyen tulajdonosokat arra, hogy ha már szép kis fákat ültetett a város házuk elé, legalább viseljék azoknak gondját. Az egész faközösség csak annyiból áll, hogy pajkos gyerekektől védelmezzék, vagy ha a szél elszakítja a tartóit, ismét kössék hozzá. Valóban néhol teljes terde állásban vannak már a kis fák és ha így erősödnek is meg, bizony nem fog diazáré lenni sem a haznak, sem az utcának.

Elhalt leány. A múlt évben Czeli-dömökön egy csinos szobaleány szolgált. Arcvonalas, beszédmodora intelligenciára vallott. Valóban Klug Ilona, mert így hívták, zárdai

nevelésben részesült, atyja pedig Soproni iparos. Szémeinek áldatlan családi élete kény szerítette a szép leányt arra, hogy a házat elhagyja és a sajátmaga featurtasáról gondoskodjék. A leány Czeli-dömökről ismeretlen helyre távozván, atyja Klug József most kö-rözötteti. Akik helyben ismerték, úgy beszélik, hogy a leány mindig Budapestre készült és hogy itt egy legénygel megismerkedve, csakugyan oda is távozott. Bizony, ez a sorsa egy leánynak, ha a szülei házat időnek előtte elhagyja.

A Budapesti hűsvéti száma közel száz oldalon, temérdek illusztrációval jelent meg. Első cikkét Kossuth Ferenc írta. A száma-csónan érdekes közlemények egész sorozata gazdagítja a »Budapest« önnepi számát. Különösen érdekesek a mozdírmákról készített felvételek (számos képpel), a halotthamvasztásról szóló cikke (képekkel), a szegedi halázelet bemutatása (Móricz Pál cikke képekkel), a pápa hűsvéti, a világ leghatalmasabb bankja, azonkívül sok időszerű hűsvéti közlemény. A »Budapest« minden új előfizetője ingyen kapja meg a »Magyarország Nagyszönya« című díszművet. A »Budapest« terjedelmében, színvonalban a legelőkelőbb fővárosi lapok sorába emelkedett, de előfizetési ára a régi maradt.

Pánkúdi kirándulás. Konstantinápolyba. Az Aradi Testgyakorlók köre turista szakosztálya a folyó évi május hó 25-től június hó 4-ig tizenegy napos társas kirándulást rendez Simrisz, Buzarcot, Constanza, Fekete tenger, Bosporus-on át Konstantinápolyba. Résztvételi díj személynként 35 korona. A kiránduláson vendégek is részt vehetnek. — Résztvételi díjban az összes költségek benn foglaltatnak: Részletes programmal és bővebb felvilágosítással készüléssel és díjmentesen szolgál az egyesület elnöksége. Arad főposta.

A vihar áldozata. Fodor Sándor 30 éves kemenesömjéni gazda kedden kint fog lalatoskodott a mihályfai szőlőhegyen. Midőn a munkában elfáradt, a keletkezett szél elől a pajka fala alá húzódott megpihenni. A viharra hatalmasodott szél ekkor hirtelen lekapta a pince tetjét, rozoga falát pedig rádőntötte a mitsem sejtő emberre. A szerencsétlen agyonlapítva találta meg delután az ebédvívő. A hullavizsgálatot Somogyi Aladár szolgabíró és dr. Király János járásorvos tartottak meg. 3 apró gyermeke es (felesége siratja). A szerencsétlen család segélyezésére a községben gyűjtést indítottak, ami szép eredménnyel végződött.

Utócsk követése. A Rákóczi és Árpádu-cák régóta vajudó követése immár közleledik a megvalósulás felé. A versenytárgyalás napja f. hó 22-én lesz, amidőn el fog dőlni, hogy mely vállalkozó nyerte el a munkát. Utána rövidesen megkezdődik a munka.

Bábválasztás. Rábakécskék községben a hó 2-ai bábválasztás lévén, Szabó Ignác né sz. Németh Erzebet került ki győztesként. Most Kécskére is jöhetnek a golyák.

Hírnékes családok. Péter Károly és Gyula Rosenberger Miksa helybeli földbirtokos családja mult hó 31-én egyesült erővel nekikaradtak Guda Józsefnek és őt alaposan megszurkálták. A verengő legények ügye a bíróság elé került.

Kemény Marczkában a kanyaró járványserzőleg lepett terjedése miatt az iskola bezárását is el kellett rendelni.

Innét a száj és körömlézés. A hantott köröm állapot eme veszedelmes nyavalyja a létszámot innét járványserzőleg lepett fel.

Piros tojás a szegényeknek. Szerdán örömhíradja volt a helybeli szegényeknek. Százhuszonöt koronát osztott szét a városi előjáróság 19 szegény között és pedig 57 koronát a szegény-, 60 koronát a Gyarmathy- és 8 koronát a Hollós-Réle alpból. A kény-szer-bőjt után husvét napján jól fog esni szegényeinknek is egy kis hűsvéti sonka.

A gösgöpkosulók és kanáljáték legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban április hó 14-én délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A költségen felzárult vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Duák-tér 8.

Csak Maulner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és ker-tészek még akkor is, ha mások olcsóbbakat volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Felvételek a tanítóképző-intézetbe. A pápai áll. tanítóképző-intézet I. osztályában a jövő 1912/13. 7 teljesén ingyenes, 8 féléltal fizető és 3 ösztöndíjas hely jön frészdébe. Az intézetben 108 növendék számára berendezett beutakás van. A kedvezményes helyek a község vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel végzett tanulónak fognak adományoztatni. Ezenfelül a dunántúli református egyházkerület az ő kerületből való érdemes református finkat külön is segélyezi: A teljes díjat fizetők ellátása évi 260 koronába kerül. — A folyamodványok beiktatásának határideje május 31. napja. Pápa, 1912. apr. hó 1-én Pethes János igazgató.

A Delta diadala. Ma, mikor sulyos gondot okoz az olcsó, a tartós kerítésanyag, — valósággal örvendeztünk kell egy magyar sodronygyártmánynak, a Delta néven forgalomba hozott kerítésnek sikerén. Ezt Kollerich Pál és fiai hozták forgalomba; immár nemcsak az ország első gazdái használják kizárólag, de Ausztriába, a keletre is viszik. Mindentűt becsületet szerez a magyar névnek. *Kollerich Pál és fiai* Budapest, Ferenc József-rakpart, egy egyszerű levelező lapon nyilvánított ohajtásra, mindenkinek küld árjegyzéket.

A hódítás titka. A szerelem útja a gyomron át vezet a szívhez. Hány szép leány maradt pártában, mert a háztűznéző fiatal embereinek nem volt kedve korgó gyomrokkal udvarolni! S hány szerelmi házasság bomlott föl, mert a fiatal menyecske napról-napra kozmás kotyvalekkel traktálta a ferje urát! E veszélyek ellen biztosíthatjuk magukat és leányaikat a mamák, ha a »Házterlés«-ből, Kürthy Emilné pártatlanul álló szaklapjából merítik háztartási ismereteiket. Mert ez a kitűnő lap immár a 18-ik esztendői fennállása óta évről-évre ezernél több kipróbált, papás receptekkel szolgál olvasóinak, mindama többi, a városi és falusi háztartásra vonatkozó tanácsok mellett, melyek minden jó gazdasásonak kincset érnek. A »Házterlés« tiz naponként, díszes illusztrált füzetekben jelenik meg Ára negyed évre 3 K, félévre 6 K, egy évre 12 K. Az előfizetési pénzek Erdős József kiadótulajdonoshoz címzendők (Budapest, VI. Eötvös utca 36.), aki készséggel küld mutatványszámokat is.

124/1912. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a czelldömölki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 65. számú végzése következtében dr. Scheiber Zsigmond ügyvéd által képviselt Weisz Kálmán czelldömölki lakos felperes javára Czeldömölkön 220 K s jár erejéig 1912 évi február hó 14-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 634 korona 50 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle gazdasági eszközök, gépek, lószerszám és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a czelldömölki kir. járásbírósnak 1912 évi V. 65/2 számú végzése folytán 220 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 91 korona 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Czeldömölki községben alperes által bérlet raktárhelyiségben leendő megtartására 1912 április 12-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat kielégíti az le- és felülfoglaltatnak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Czeldömölki, 1912. március 28.

ZÁBORSZKY SÁNDOR
kir. bir. végrehajtó.

Szép kereset kínálkozik

oly uraknak vagy hölgynek, aki elsőrangú élet- és gyermekbiztosító intézet részére működni akar. — Rövid, sikeres próbaműködés után **FIX FIZETÉS** esetleg jól javadalmazott **kerületi főügynökség.** — Szakismeret nem szükséges, mert kezdők álapos beoktatásban és támogatásban részesülnek. **Nyugdíjas állás.** Kimerítő írásbeli megbeszélések Budapest, IV. Váci-utca 12. II. em. 2. ajtó alá intézendők.

Egy diplomás

zsemlye-tarka 2 éves **tenyész-bika Bertha István** csöngői lakosnál azonnal eladó.

380 magyar hold birtok

Zalamegye legjobb részében a mura-sziget közvetlen közelében, mely áll **314 hold elsördendő sík fekvésű szántóból, 66 hold kitünő bőségtermő rétből**

és megfelelő szilárd majorsági épületekkel, 7 km. a vasúti állomástól, kiválóan előnyös munkáviszonyok és számos népes községekkel körülvéve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsik az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt:

Blockner J. hirdetőirodája
Budapest, IV. Sommelweis-utca 4.

Eladó ház.

Czeldömölkön az Új-telepen (Szentmárton-utca 19. sz.) újonnan épült ház, mely áll: 2 szoba, 2 konyha és a szükséges mellék-helyiségekből, — ugyancsak nagy gyümölcsös kerttel, azonnal olcsó áron eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető szerkesztőségünkben.

A Z Ö R E G E M

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű »Steckenpferd« hihom-tejszappan. Védjegye »Steckenpferd« készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszerár, drogueria, illatszert és minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképpen csodálatosan beváltak a Bergmann-féle »Manera« liliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 fill., mindenütt kapható.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czeldömölki.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.

: Kőfaragó-telep: Kis-utca. :

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Épületmunkát és mindennemű javításokat elfogadok és azokat jutányos áron készítem.

Eladó ház.

2 szoba, 2 konyha, 2 élőkamra és a hozzá való mellék-helyiségekből 700 □-ól területen levő Himző-utca 4. sz. **házzal szabad kézből azonnal eladom.**

Bővebb értesítés nyerhető

Tóth István
kovács-mesternél
Czeldömölki, Sági-utca.

Szőlő-oltványok

szőlővesszők és Gleditschia (előkerítésnek alkalmas) **csemetek** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Biharódszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kéri; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokot érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó és pontos kiszolgálás
Számos elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen látatnak.

Egy két és fél éves

zsemlye-tarka diplomás

tenyészbika

Klinczy Lajos

Kemenesszentmártoni lakosnál
azonnal eladó

Építetők figyelmébe!

Kisebb-nagyobb épületek felállítását, — építőmesterei közreműködésével — javításokat, átalakításokat jutányos áron elvállalom.

Wendler Mátvás

kőműves-igazgató, építkezési vállalkozó.

KÖNYVNYOMDÁNK

kedves felhívókat mul-
talt egy hat sálveas
TANONCNAK

SAJÁT ÉRDEKE,

hogy lehetőleg összpontosítva széleskörűségünk
szerszámait egy cégnél, mely szintén várja
érdeklődésüket.

ELŐNYEI:

1. Nem kell ismeretlen céghez fordulnia.
2. Nem lesznek szűzágazó kötelezettségek.
3. Állandó összeköttetésnél pontos és realis kiszolgálást biztosit magának.
4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak smart, előkelő cégnél
szerezhesse meg bizalmával.

Antrecht és Gollschmid utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV. Karoly-körút 10. szám
Kaphaték könyveléses hávfelállítására, állandó
szűzágazókat folytatásukra is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei
2. Képek
3. Bőröndök és bőröndárak
4. Férfi főbőröndök
5. Láncok
6. Fényképezőgépek
7. Vadászlegyek
8. Pistolyok
9. Főbőrök
10. Chinazüstárak
11. Csillár- és petróleumlámpák
12. Réz torok
13. Szőnyegek
14. Mindennemű hangszerek

Fenti 12 osztályunk összes cikkei előrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kivánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.
Elvünk: Vevőnkünk megtartása, pontos kiszolgálás, méltányos árak révén.

Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk

Varga György Czeldömők villamos-üzemű faapritó vállalata.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy Czeldömölkön

villamos erőre berendezett

faapritó-vállalatot

létesítettem. A faapritató közönségre nézve nagy előny háramlik ebből, mert tűzfaját mindenki tetemesen olcsóbban apríthathatja fel, az aprítást művelet rövid ideig tartó és ami földolag, nem kell favágó embereket keresni és akkor is megvárni, míg azok azt összevágják.

A villamosvezeték mentén, egy attól 150 méter távolságra is eszközölhető a faapritás az itt jelzett olcsó áron: ölenként fűrészelés, aprítás 7 K 20. fillér.

Csak fűrészelés ölenként 5 K. Kisebb mennyiségű aprítást is elvállalok. Ugy a téli, mint a nyári időszakban a fenti árak nem fognak változni. — Megkereséseket kérem lakásomra: **Czeldömők, Szent-háromság-tér (Kohn Sándor-féle ház).**

Ezen új vállalatomhoz a n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel

188

Varga György.

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

OROSZLÁN MENTHOL

sósorszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 filleres, 1'10 és 2'20 K eredeti üvegekben.

FŐ-ELÁRUSÍTÓ

Mayer István Czeldömők

üzemű, csemege és lisztkereskedő.

Törvényesen bejegyzett védjegy.

C-uz, köszvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derek-, oldals- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, górcsók, továbbá hűlés-, megfázás- vagy légúztól származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszesz használatát által. Ha a fajo testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk.

Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincsese ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszesz.

Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha lellep, úgy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszeszre, mely a legkitűnőbb és legelterjedtebb háziszser.

Ezer és ezer más esetekben is kitűnő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszesz használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszesz az emberiség jótövéje.

A világ legelterjedtebb és legolcsóbb írógépe a „MIGNON“ megtekinthető: Dinkgreve Nándor papirkereskedésében. — Ára 160 korona.

A mesterdalnok . . .

Cipóm szép és tökéletes
Benne jární élvezetes
Mert ha cipőt eszegzek, varrok,
Rajt' van

kaucuk sarok . . .

Ne vegyen
addig

szőldöltványokat

ig Berecz Lajos Sági-utcai
kerteszetében meg nem tekinti
a legkitűnőbb, kizárólag első
osztályú szőldöltványokat.

Kapható minden hazai
fajban.

BUTOROK

Háló, ebédlő, uriszobák, szalonok,
teljes szálloda, kávéház, vendéglő és
kastély berendezések, vas- és rezbu-
torok, szőnyegek, függönyök, csillá-
rok, zongorák szállítanak bárhová

készpénzért vagy rendkívül
előnyös fizetési feltételekkel.

Disztes nagy butoralbum 1 K.

Teljes berendezésnél utazó minták-

kal díjmentesen küldetik bárhová

M O D E R N

Lakberendezési Vállalat

Budapest, IV. Gerliczy-u
(Központi városnéző mellett.)

Szobafestéseket,
cím és templomfestéseket, má-
zolásokot, ugyancsak a szoba-
festői szakba vágó munkákat

jutányos áron

a legnagyobb megalégedésre
készítem.

Horváth Lajos

szoba, címmentő és mázó
Csellőművek, Klu-utca 2. sz
(Szőlő-vendéglő mellett.)

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a FORHIN
szakszerűen megjavított
HORDÓI KEVERÉK
készen állapodban

Nagyon erősen tapad a ned-
ves felületre is!

Bármily hirtelen fel-
lazhat vele! Semmi üledéke
nincsen! Számtalan elismert
nyilatkozat! Gyártsuk az ed-
dig dr. Aschenbrandt szabá-
dalimat káoszott munkáért
és fordít gart is Kérjen in-
gyen és bérmentve leírát a

FORHIN-gyártói,
Budapest, VI. Váci-ut 98.

Pénzt takarít ha ruhaszűkseglet

Altmann Bernát

az „Angol“ divathoz címzett

==== férfi és gyermekruha áruházában szerzi be ====
Pápán. Kossuth Lajos-utca 9. sz.

Költsége és fáradsága megtérül, mert a nagymennyiségű, csakis
gyapjuszövetekből készült árukból nagy raktárt tart és azok
itt előnyös árban szerezhetők be.

E cég versenyképessége felülmulthatlan.

Angol raglánban óriási választék.

2000 darab gyermek öltöny 5 koronától 20 koronáig

Nem kell külföldi gépeket vásárolni,

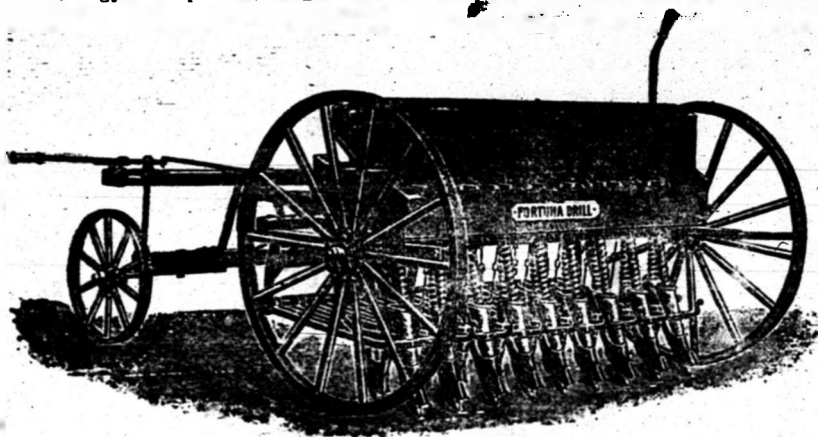
mert készít

FLEISCHMANN SIMON

gazdasági gépgyára Sárvárórott

legújabb rendszerű páros sorú célszerű UNIO FORTUNA BRILLI vetőgépet, amelyben feltalálta a gazdaközönység az IGAZI VETŐGÉPET, minthogy ezzel elkezdve a legkisebb magtól, ugymint: mák, lóher, repce, köles, nagybab, apróbab, tengeri, bükköny, borsó, répa, buza, zab, rozs és árpa, mindent lehet vetni,

anélkül, hogy a magszékélyt igazítani, vagy a kereket cserélni kellene, akár hegynek fel, akár völgynek le munkában.

Gyáramban mindenkor

megtekinthetők ezen

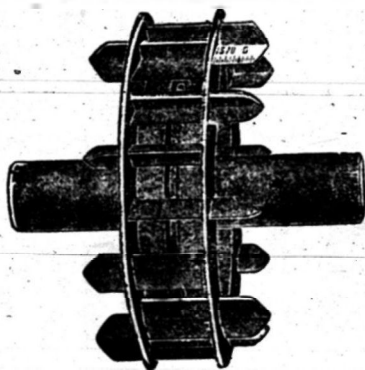
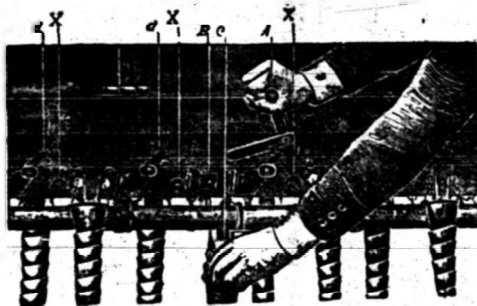
új rendszerű vetőgépek

és mindenkor szívesen szolgálok érdeklődőknek akár írásban is utasítással és felvilágosítással.

Figyelem! Az ábra mutatja a vetőgép formáját, a részletek a vetőszerkezet részei:

ERÉKBEN

az új típusú horok a tavaszi időnyire és akinek ekere van a kérése és nem ellensége a földet penzének, el ne mulassza azt nálam megtekinteni.

Nálam **BENZIN-MOTOROK** kipróbálás végett állandóan üzemben megtekinthetők és ezek kezelését az érdeklődők ingyen elsajátíthatják. tapasztalt szerelők által készült magyarázatot nyerhetnek. Cséplési időnyre adok motor- és gőzgép-kezelőket, ha az erre reflektálók nálam idejkorán bejelentik eme kívánságukat.

Elfogadok motor és gőzgép javításokat.

Allandó nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépekben, amelyek minden külön hangzatos jelszavak nélkül megfelelnek a gyakorlati használatnak.

Hogy pedig megismerjék a gépeket arra utalva, hogy házi gépekbeni szükségletük fedezése végett máshová kell fordulniuk, készítek laborálto és befalazó **lakaréktűzhelyeket**, nagy raktárt tartok elsősorban **varrógép** és **kávépárok**ból és elfogadom azok célszerű javítását.

Kényelmes beszerzési forrás és kedvező részletfizetés mellett állok a vevőközönység rendelkezésére.

Mielőtt gépet rendel, kérje

Fleischmann Simon gazdasági gépgyáros újonnan kibocsájtott képes-árjegyzékét, melyet díjmentesen megkap.